ئیرۆتیک لە شیعری «نالی»دا

هاشم سەڕاج

تا سونبولی زولفت لە نیهالی قەدت ئالا
من دوودی هەناسەم گەییە عالەمی بالا
«نالی»

زانا خەلیل لە کتێبی «ئیرۆتیک لە شیعری نالی»دا لە ئەتمۆسفیری شیعرەکانی دیوانی نالی-دا بە وردی بەدوای بەیتگەلێکدا دەگەڕێت کە هەڵگری وورووژاندنی شاوەتی و خرۆشانی ئیرۆتیکین، بە تایبەتی ئەو ڕستە شیعرییانەی تێیاندا مەمک و ماچ بە شێوەیەکی ئاشکرا گوزارەیان لێ کراوە، لە هەمان کاتدا بۆ دەوڵەمەندکردنی لێکۆڵینەوەکەی سەبارەت بە ئیرۆتیک، زانیارییەکی زۆری زانستی لە بارەی پێکهاتەی بایۆلۆژی مەمک و جۆر و شێوەکانی دەخاتە ڕوو، بە نیسبەت جۆرەکانی ماچیش بە هەمان شێوە، ماچی گۆنا و ڕوومەت و دەم نانە نێودەم...تاد هۆکاری سەرەکیش لەم هەوڵەدا دیارە مەبەست لە فەراهەم کردنی کەش و ڕێگا خۆشکردنێکە بۆ ئەوەی بتوانێت لە شیعرەکانی نالی-دا بەشێوازێکی ئێستێتیکی لە دەرکەوتنی، شێوەکانی مەمک و جۆرەکانی ماچ و ڕامووسان بدوێت، دواتر ئەتمۆسفێرێکی بۆ بڕەخسێت تا دیمەن و خەسڵەتە ئیرۆتیکییەکان بەشێوازێکی مۆدێرن و سینەمایی بخاتەڕوو، لێرەدا ئەوەی لای من جێگەی سەرنجە ڕەنگە بابەتی جۆرەکانی ماچ جۆرێک لە زانیاری بە خوێنەر ببەخشێت و لە هەمان کاتیشدا بابەتی لێکۆڵینەوەکە دەوڵەمەندتر بکات، بەڵام لێدوان لە پێکهاتەی مەمکی ئافرەت و دیاریکردنی جۆرەکانی ماسولکە و هۆرمۆن و کەناڵی شیر...تاد بەشێوەیەکی نوێکاری، لەگەڵ ئەوەی حەقیقەتی پێکهاتەی ئەندامەکانی لەشی مرۆڤە، بەڵام لە بواری ئەدەب و ژیاندا تاڕادەیەک لە ڕێژەی چێژی ئێستێتیکی و ئیرۆتیکی کەم دەکاتەوە، ئەم بابەتی نوێکارییە لە بنەڕەتدا پەیوەستە بە ڕوانینی نهێلستییەوە بۆ بوون و مەرگ و چارەنووسی بوون و جوانی، بۆ نموونە لە ڕۆمانی «دۆزەخ»ی (هێنری باربۆس)دا، لەش لە ڕێگەی ڕیتمەوە لەنێو دەچێت، لە ڕوویەکی دیکەوە،

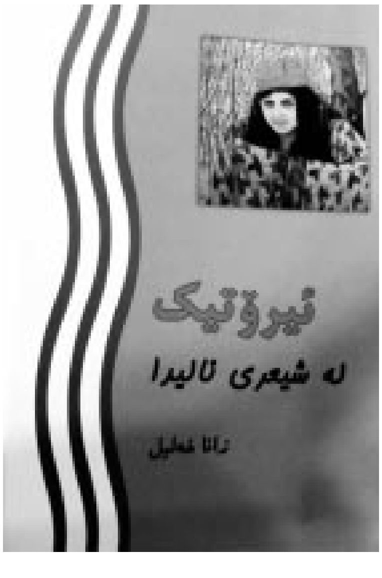

ئەگەر لە چەمکی جوانی جەستە بدوێین هەست دەکەین جوانی هەمیشە بەشێوەیەکی فینۆمینۆلۆژی بۆ ئاگامەندی دەردەکەوێت، واتە وەک خۆی نەک بەشێوە و پێکهاتەیەکی توێکاری، زانا خەلیل هەوڵی داوە لە چەمکی ئیرۆتیک و پۆرنۆ و تەسەوف و هۆمۆ بدوێت، دواتر پرشنگی ئەم حاڵەتانە لە بەیتە جۆراوجۆرەکانی شیعری نالی-دا بدۆزێتەوە، بۆیە هاتووە بەیتگەلێکی زۆری لە دیوانی نالی دەرهێناوە و لەگەڵ لێکدانەوەکانی مەلا عەبدولکەریمی مودەڕیس و فاتیح عەبدولکەریم، خستوونیەتە ڕوو.

زانا بۆ لێکدانەوەی بەشێک لەم بەیتانە بۆچوونی جیاوازی خۆی دیاری دەکات، پێی وایە [ئیرۆتیک بەشێکی گرنگی لە دیوانی نالی بۆ خۆی گرتووە، ئێمە هەوڵ دەدەین کە ئەو بەیتانە دەربێنین و بیسەلمێنین ئیرۆتیک تێمەیەکی گرنگی ژیانی نالی و شیعرەکانی نالی بووە].. لە هەمان کاتدا سەبارەت بە چەمکی سێکس و خۆشەویستی جۆرێک لە جیاکاری دەبینێت، بە تایبەتی لە ژیان و ئەدەبیاتی سۆفیگەریدا [هەندێک جار خۆشەویستی لەنێوان کەسانێک تا ئاستی گەیشتن بە ڕوح قووڵ دەبێتەوە و لەوێوە سێکس گرینگییەکی ئەوتۆی نامێنێ].

زانا لە لێکدانەوەی بەیتی «ساقی وەرە ئەمشەب»دا دەڵێت: دەگەینە حەقیقەتێک کە نالی خەیاڵ و فەنتازیاییەکی یەکجار جوانی خستووەتە کار بۆ دروستکردنی ئەو تابلۆیە، ئافرەتی کردووەتە ساقی، یان ساقییەکی ئافرەتی دروست کردووە. پێی وایە ڕەنگە نالی ئەم دیمەنانەی لە ئەستەنبووڵ و شام بینیبێت..تاد. ئەوەی ڕاستی بێت «ساقی» لە ئەدەبیاتی سۆفیزمدا هێمای جوانییە، جوانیش بە پرشنگەکانی، خودی زمان مەست و بارگاوی دەکات، لەوانەیە ڕەگو ڕیشەی ئەم بابەتی جوانییە لەلایەک بۆ فەلسەفەی ئەفلاتوونی و ئەفلاتوونە نوێکان بگەڕێتەوە، لەلایەکی ترەوە بۆ جوانی ئەو «غیلمان»انە کە شێوە و ڕوخساریان لە مرواری دەکا و ئەتلەس و ئیستەبرەق دەپۆشن و بە دەست و بازووی پڕ لە زێڕ و زەمبەر لە باغەکانی فیردەوسدا شەراب و مول دەگێڕن، هەڵبەتە ئەم حاڵەتی جوانپەرستی و غەزەل گوتن، یان پێداهەڵدان بە «غیلمان» نەک تەنیا لای نالی، بەڵکو ئەدەبی سۆفیگەری بەگشتی پڕاوپڕە لەم حاڵەتە، بۆ نموونە لای مەولانای ڕۆمی و ئیبن عەرەبی...تاد هەتا «مەلای جزیری»ش لە تێکستێکدا کە پەیوەستە بە مەیخانەی سۆفیگەرییەوە بانگی ساقی دەکات و داوای شەرابی عیشق و وەجدی خودایی لێ دەکات، چونکە جوانی لای سۆفییەکان ماڵی عیشقە و عیشقیش بەهەمان شێوە ماڵی جوانییە. لەلایەکی دیکەوە شیعر وەک سیستمێکی زمانی بەشێکی زۆری بە خەیاڵ و نائاگاییەوە پابەندە، یان بە شێوەیەکی تر زمان بۆ خۆی لەنێو نائاگاییدا دەژی، پانتایی نائاگایش لای «لاکان» شوێنگەی زمانە، واتە ئەوە زمانە لە جیهانی مەجازدا یاری بە ڕەهەندەکانی جوانی دەکات و لە ئەتمۆسفێرێکی خەیاڵئامێز و دەلالیدا بەرجەستەی دەکات، بەڵام گرنگی ئەم کتێبەی زانا خەلیل لەوەدا دەبینم کە بە گیانێکی بوێرانە هەوڵ دەدات لە بواری ڕاڤە و لێکدانەوەدا تابۆکان تێک بشکێنێت، تا ڕاڤەکار بگات بە ئاستێک لە ئازادی و هۆشمەندی دوور لە هەر ترس و نیگەرانییەک بتوانێت دەست بۆ تابۆ و توخمە حەرامکراوەکان و نەگوتراوەکان بەرێت و بە میتودی جۆراوجۆری، ئەنتۆلۆژی، فینۆمینۆلۆژی، هێرمنیوتیکی، دەروونشیکاری، ئیرۆتیکی، ئێستێتیکی..تاد ڕووبەڕووی تێکست بێتەوە و خاڵە نەگوتراو و دەلالەتە دواخراوەکان بدوێنێت و لە چرکەیەکی تایبەتدا مەرگی نووسەر ڕابگەیەنێت و چرکە ئیستێتیکی و خەیاڵییەکانی بوونی خۆی بنووسێتەوە، بەشێکی دیکەی ئەم کتێبە پێوەندی بە ورووژاندنی توخمی پۆرنۆ و هۆمۆ، یان هاوڕەگەزبازییەوە هەیە لە شیعرەکانی «نالی»دا، بەڵام من وای بۆ دەچم نالی شیعری هاوڕەگەزبازی نەنووسیوە، ئەو نموونانەش کە خراونەتە ڕوو، زۆرتر پەیوەستن بە ئەدەبیاتی غەزەلی غیلمان و جوانپەرستییەوە، هەتا دەقی «ئەی تازە جەوان، عیشقی مەجازی و حەقیقی، ئەو تاقمە مومتازە..تاد ئەم دەقانە کارکردنن لەسەر جوانی ڕوخسار، یان جەستە بەگشتی کە سەرچاوەی جوانییە، چونکە ئەدەبی پۆرنۆگرافی.. خلیع.. خلاعە] بڕوای تەواوی بە ئیباحیەتی سێکسی

هەیە، ئەم دیاردەیەش لە شیعرەکانی نالی-دا بەدی ناکرێت، بەڵام نالی وەک شاعیرێکی نیگەران هەڵگری باکگراوندێکی جۆراوجۆری مەعریفییە، هەر لە شەتەحاتی میتافیزیکییەوە بگرە، هەتا هەستی ئیستێتیکی و ئۆنتۆلۆژی و جۆرێک لە سۆفیزمی نهێلستی، جوانی بەگشتی لای نالی سەرچاوەی بزواندن و بارگاوی کردنی زمانی شیعرە، بەڵام کاری جوانی دووەمی زانا خەلیل لەم کتێبەدا دوای تێکشکاندنی تابۆکانی تەئویل، کارکردنیەتی لەسەر دەقی «مەستوورە» بە شێوازێکی مۆدێرن و ئەلیکترۆنی، واتە لە ڕێگەی ئینتەرنێت و چات و webcam «ئەو کامێرا بچووکەی کە لەگەڵ کۆمپیووتەر دادەنرێت».. لەم بەشەی لێکۆڵینەوەکەیدا چەندین جار ئاماژە بە نووسینێکی «ڕێبوار سیوەیلی» دەدات، ئەوەی لەبیرم بێ «سیوەیلی» لە توێژینەوەیەکدا لە ڕوانگەیەکی دەروونیشکارییەوە هەندێک لایەنی دەقی «مەستوورە»ی نالی شی کردووەتەوە، لێرەدا دەمەوێ بڵێم ئەگەر دەقی «مەستوورە» دەقێک بێت سەد لە سەد «نالی» نووسیبێتی، ئەوە دەکرێت ئەم دەقە بە ئەزموونی دەقی «یازدە خولەک»ی پاولۆکۆیلۆی بچووێنین، چونکە ڕۆمانی یازدە خولەک سەبارەت بە ڕۆمانەکانی دیکەی پاولۆ وەک کیمیاگەر و ئەوانی تر کە من دەربارەی زۆربەیانم نووسیوە و لەگۆڤاری «ڕامان»دا بڵاوبوونەتەوە. بەلادان و وەرچەرخانێکی تایبەتی دنیابینی و هەستی دادەنرێت، کە تێیدا «ماریا»ی سۆزانی بیرەوەرییەکانی سێکسی و چرکەکانی ئۆرگازم دەنووسێتەوە و لەگەڵ «نیاه» کچە سۆزانی لە چەشنەکانی کۆندۆم دەدوێن... بۆیە دەتوانم بڵێم تێکستی «مەستوورە»ی نالی جیا لە هەموو دەقەکانی دیکەی پڕاوپڕە لە هەڵچوونی سێکسی و دەربڕینی مانا بە شێوازێکی ڕاستەوخۆیی، لە هەمان کاتدا نالی لەم تێکستەدا بە زەین و عەقڵیەتێکی پاتریارکی «باوکسالاری» و بەشێوەیەکی تۆڵەسەندنەوە لە مەستوورە و جەستەی مەستوورە دەڕوانێت، پاشان دەنگی «منی نووسەر» ڕاوی.. کە سیوەیلی و زانا جەختی لەسەر دەکەن زاڵە بەسەر پانتایی نووسیندا، کەچی لە زۆربەی دەقەکانی نالی-دا دەنگی «منی نووسین» ، یان خودێکی خاوەن ڕوانینی مەعریفی، دەربڕی سەرەکی شیعرەکانن، بۆیە تێیاندا هەست و هزر و ڕیتم و دنیابینی لە میان زمانەوە پڕشنگ دەدەن، پاشان دەتوانم بڵێم نالی شاعیرێکی ئیستێتیکییە و لە زۆر شوێنیشدا کە زانا خەلیل جەختی لەسەر دەکات ئیرۆتیکییە، بەڵام بەدیوی دووەم و ڕاستەقینەکەی نەک شەهوانییەکی باوکسالاری و ئینتیقامی و هەوەسپەرست، بەڵکو لە چەمکی مۆدێرنی ئیرۆتیکدا جەستە لە گەمەی سێکسیدا بەرانبەر بە بوون و جیهان و مەرگ لە هاوسەنگییەکی بەشداری سێکسیدا یارییەکانی جەستە ئەنجام دەدات، واتە چێژ و لەززەتی سێکسی قۆرخ ناکرێت، بەڵکو ئیرۆتیک دژی داگیرکردنی جەستەیە، ئەمەش پێوەندی بە ڕۆشنبیری سێکسی و کراوەیی زەینییەوە هەیە، چونکە عەقڵی باوکسالاری بەرهەمی چەندین ساڵەی کۆمەڵگەی دواکەوتووە، کۆمەڵگەی بەرخۆر کە تێیدا ئافرەت بەشمەک کراوە و چەشنی ئامێر و ئامرازێکی بەتاڵکردنی سێکسی مامەڵەی لەگەڵدا کراوە، نالی لە سەرجەم تێکستە شیعرییەکاندا شیعری «مەستوورە»ی لێ بترازێت، ئەم زەین و ڕوانینە باوکسالارییەی پراکتیزە نەکردووە، بۆیە ئەو دەقەی کە بۆ مەستوورە خانم نووسراوە دەکرێت بە گومانەوە لێی بڕوانین، خۆ لە هەمان دیوانی نالیشدا دەقێکی بەنێوبانگی «مستەفا بەگی کوردی» بەدی دەکرێت کە خراوەتە پاڵ «نالی».

ئیتر دەتوانم بڵێم زانا خەلیل لە کتێبی ئیرۆتیک «لە شیعری نالیدا» کۆمەڵێک بابەتی قەدەغە کراوی وروژاندووە کە لە بنەڕەتدا بابەتی ژیانین و پابەندن بە بوون و حەز و خولیای مرۆڤەوە، بە تایبەتی چەمکی ئیرۆتیک، کاتێک جەستە لە کەشێکی سێکسیدا دەردەکەوێت، سەرتاسەری بەش و پفتەکانی بە زمانی ئیرۆتیکی گوزارە لە چێژگەلێکی شین دەکەن، بۆیە زانا لە دوابەشی ئەم لێکۆڵینەوەیەدا هەوڵی داوە لە میان کەشوهەوایەکی سێکسییەوە دەلالەتە ئیرۆتیکییەکانی دەقی «مەستوورە»ی نالی شی بکاتەوە، شیکردنەوەیەک لە ڕێگای «چات» و

فەنتازیای کامێراوە «نالی» و «مەستوورەی ماه شەرەف خانم» خەریکی پێوەندی گرتنن و زوومی کامێرا دەخرێتە سەر بوقعەکانی جەستەی مەستوورە و زانا دەیەوێت لە ڕێگەی ئەم خوێندنەوە ئیرۆتیکییەوە جەستە بگاتە ئاستەکانی پۆرنۆ، واتە جەستە بە ڕووتو قووتی دەربکەوێت و جوانییە شاراوەکانی بخاتە ڕوو، کەواتە خەونەکەی نالی لە بنەڕەتدا خەونێکی زمانییە، بەڵام زمانێک تێیدا سێکس، یان ڕێساکانی نێو نائاگایی یاریبە ئیرۆتیکییەکان ئەنجام دەدەن، ئیتر زانا خەلیل لە ڕێگەی شیکردنەوەی هێما و دەلالەتە سێکسییەکانی دەق و خولقاندنی جۆرێک لە کەشی فەنتازی و دیالۆگ لەگەڵ لێکۆڵینەوەکەی ڕێبوار سیوەیلی هێدی هێدی خەیاڵی شینی لێکۆڵینەوەکە دەگەیەنێتە لووتکەی چێژی سێکسی «ئۆرگازم» بە من لێرەدا هێما و دەلالەتە سێکسییەکانی نێو دەقی مەستوورە بۆ خوێنەر جێ دێڵم و دەتوانێت بۆ دەقەکە بگەڕێتەوە، ئەم هەوڵەی منیش خوێندنەوەیەکی بە پەلەیە بۆ کتێبی «ئیرۆتیک لە شیعری نالیدا» دەکرێت لە دەرفەتێکی دیکەدا خوێندنەوەیەکی جیای بابەتیانەی بۆ ئەنجام بدەم و بەش و تەوەرە جیاوازەکانی لێکۆڵینەوەکە وەربگرم، لە یەکە یەکەیان بدوێم، بە تایبەتی دەقی «ئیلتیقای پۆلا و ئاسن»ی نالی، کە زانا خەلیل لەم کتێبەدا زۆر بە وردی لە هێما و دەلالەتە سێکسییەکانی دواوە.

سەرچاوە:
ناوی کتێب: ئیرۆتیک لە شیعری نالی-دا
نووسەر: زانا خەلیل
بابەت: لێکۆڵینەوە
دەزگای چاپ و بلاوکردنەوەی ئاراس
چاپی یەکەم ٢٠١٢
چاپخانەی ئاراس- هەولێر